

Deveta glava

BEZSLEDNO IZCHEZNAL

Lelja Jana beshe edna ot naj-starite chistachki v gimnazijata. Gledashe si dobre rabotata, ne puskashe da se vliza v sgradata predi da e udaril zvynecyt, ne razreshavashe da se vliza v staite sys zakuski, sutrin usyrдно proverjavashe vsjaka staja, da ne bi njakoj, uspjat da se promykne, se e skrilit. Vinagi, kogato njakoj ot uchenicite j se “opyneshe” za neshto, tja vednaga otivashe i se oplakvashe na direktora, zashtoto sama ne mozheshe da se spravit. Ponjakoga si sluzheshe sys svoite syoryzhenija, kato naprimer metlata, za da vnese njakyde red. Razbira se, sluzheshe si s točno obratnata chast, kojato beshe ot chisto dyrvo i kydeto njamashe edna slamchica ot metla. Zatova ne vednyzh j bjaha pravili pakosti – krieha j metlata, parcalite, s koito byrsheshe navsjakyde, i naj-razlichni drugi neshta.

Naj-veche, za da se usymni, che njakoj e otrkardnal obrazeca, lelja Jana imashe dylgogodishen opit. Oshte na sledvashtija den, sled kato beshe izcheznal, leljata razbra, che njakoj go e zadignal, zashtoto nito edna ot drugite chistachki ne znaeshe kyde e toj, nito edin ot uchitelite ne otgovorit s “da”, kogato tja zapita vseki ot tjah, pootdelno, dali sa vizhdali njakyde obrazeca, izpratit ot Ministerstvoto na narodnata prosveta.

Lelja Jana beshe popadnala na sleda: znaeshe, che nepremenno e rabota na uchenicite. A tova beshe mnogo, izkljuchitelno mnogo vazhno. Zashtoto v gimnazijata imashe okolo devetstotin uchenika i uchenichki, a ako se pribaveshe

kym tjah pomoshtnijat personal i uchitelite, stavaha znachitelno poveche – okolo devetstotin i petdeset dushi.

Znachi, tova beshe, spored lelja Jana, rabota na njakoj uchenik. Tja dori beshe poveche ot uverena, che krazhbata e izvyrshena ot istinski kalpazanin, dori, mozhe bi, poveche – edin, dvama, trima. Lelja Jana ne prenebregvashe dori i tova, che mozhe i cjal klas da napravi takova neshto.

Leljata obyрна cjalata gimnazija s pomoshtta na drugite chistachki, no nikyde nishto ne beshe otkrito. Nito dori javna sleda.

Togava lelja Jana otide pri direktora.

- Drugarju direktor! – izvika tja, kato nahylta v kabineta mu. – Drugarju direktor, njakoj ot onezi kalpazani e otkradnal obrazeca.

- Kakvo? – skochi iznenadan direktoryt. – Kak taka?

- Ami taka. Izcheznal e. Njama go.

- Potyrsihte li go?

- Cjalata gimnazija obyrnahme. Njama go.

- Che koj mozhe da go vzeme?

- Otkyde shte znam. Nikogo ne sym vidjala da iznasja neshto takova.

- Kak shte vidish! Kojto go e vdignal, njama da otide pri tebe, da ti go pokazhe i da ti kazhe: “Eto, az vzeh obrazeca i go zanasjam vkyshti”.

- A ako ne e vkyshti?

- Mozhe da go e zarovil njakyde. Mozhe da go e skril njakyde, dori v uchilishteto. Hm! Mnogo si pozvoljavat naposledyk! Belezhki falshificirat, obrazeca otkradnaha, prez prozorcite vlizat, ne spazvat pravilnika. Mnogo, mnogo e! Shte izkljucha desetina i drugite shte se opravjat.

- A, drugarju direktor, njama da se opravjat, nali gi znam.

- A ti sigurna li si, che obrazecyt e otrkradnat?
- Kak da ne sym sigurna! Nikyde v cjalata gimnazija go njama.

- Potyrsete go pak.

- Navsjakyde obyrynahme.

- Proverete vyv vsjaka staja v shkafovete i pod katedrite.

- Shte proverim vednaga, drugarju direktor.

- Ne vednaga. Sled chasovete.

- Te mogat da go iznesat dotogava.

- Njama. Ne sa tolkova glupavi.

- Kak da ne sa!

- Ne sa, ne sa. Samo sa mnogo myrzelivi i gledat samo s shmekerii da izkarat. Hajde, vyrvi da go potyrsish pak v njakoj skrishen kyt.

- Otivam, drugarju direktor.

I lelja Jana izleze. Otide v staichkata, kydeto stoesh pomoshnijat personal.

- Ama, Maro, ma! – izvika tja, shtom vleze. – Maro, ma! Znaesh li kakvo kaza direktora?

- Kakvo ma, Jano?

- Kaza pak da go dirim iz sgradata.

- Zashto toj ne go diri, ami nie?

- Shyt, ma, Maro! Kak shte go diri, nali e direktor?

- Abe, neka si e direktor! Az se izkrivih da se zaviram na naj-razlichni mesta.

- Ama kak! Nali trjabva da go namerim?

- Tyrsi si go, shtom tolkova ti e pritrjabval.

- Na mene ne mi trjabva, ami na direktora.

- Za kakvo mu e na direktora? Toj i bez tova vryshta uchenicite da se podstrigvat, a uchenichkite da si udylyzhavat polite.

- Taka e, ama trjabva da go namerim, zashtoto tam e pokazano tochno.

- A, mislish li ma, Jano, che tezi uchenichori ne sa go izgorili veche?

- Kak ma, Maro! Kak taka!

- O, Jano ma, te tebe li shte chakat?

- A, Maro, da ne bi da znaesh kyde e, ama ne iscash da kazhesh? Kazhi, zashtoto na direktora...

- Bozhe, Jano, ma! Kakvi gi razpravjash? Kolkoto ti znaesh, tolkova i az.

- Nishto. Pak shte go potyrsim.

- Kyde shte go tyrsim?

- Navsjakyde.

- V celija grad li, ma, Jano?

- Ama, che si! V gimnazijata.

- Nali go tyrsihme?

- Direktoryt kaza pak.

- Aman veche!

- Shtom e казал direktoryt, trjabva.

- Dobre, dobre!

- Toj kaza v staite da go potyrsim.

- I v staite li?

- Ami da.

- Kak, sega li?

- Ne, ma. Posle.

- Koga posle, ma?

- Sled chasovete.

- A, dobre. Az rekoh, che sega.

- Kak sega, nali uchat?

I lelja Jana i lelja Mara otidoha da bijat zvyneca za petija chas.

Ostanalite chistachki syshto bjaha tyrsili obrazeca, no vsichkite usilija ostanaha bezrezultatni. Lelja Jana se staraeshe naj-mnogo, no i tova ne pomogna na pomoshtnija personal da otkrie izcheznalija obrazec.

Kato svyrshiha chasovete, izdirvaneto zapochna ot novo. Shkafoвете vyv vsjaka staja bjaha pregledani, katedrite bjaha nadignati, za da se vidi pod tjah, no ot obrazeca njashe i pomen.

Proverkata stana vyv vsichki stai do edna. Pretyrsiha i vsichki kabineti, fizkulturnite saloni – nishto.

Direktoryt ne si beshe otishyl oshte, kogato lelja Jana nahylta pak v negovija kabinet.

- Drugarju direktor, njama go.

- Shtom go njama, utre pak shte go potyrsite.

- Ama toj e izcheznal.

- Kak taka izcheznal! Kak taka! Ne e igla, za da se izgubi.

- Ne e, ama...

- Ne e, ne e! Zashto me zanimavash s tezi raboti?

Njamam si az grizhi, ami i tozi obrazec!

- Kakto kazhete, drugarju direktor.

- Ostavi me na mira!

- Izlizam.

- Ako go namerite, samo togava shte mi se obadish.

Razbra li?